

SACRAE SCRIPTURAE

SACRÆ SCRIPTURÆ

CHRONICO-HISTORICA, ET
Expositiva Asserta.

QUÆ

PRO OBTINENDA, ALTERA EX PRÆPO-
situris Sacræ Theologiæ, Expositivæ,
aut Scholasticæ.

PROPUGNABIT

SUB AUSPICIO V. EUCHARISTIÆ SACRA-
menti, Divique Mauri Romani
Martyris.

DOCT. VINCENTIUS CALATAYUD MAXI-
mi, & Regalis Collegij Corp. Christ. iam
Alumnus, nunc Philosophiæ Secun-
do Professor.

*In Valentina Palestra, die 29 Mensis Octobris
Anno M. DCC. XX.*

Valent. Typ. Ioannis Gonzalez, iuxta Molendinum de Rovella.

manuscriptum
niconianum

SACRAE
SCRIPTURAE

CHRONICO-HISTORICA, ET

Expositiva Altera.

QUE

PRO OBTINENDA, ALTERA EX PRÆPO-

sitis Sacrae Theologiae, Expositivae,

aut Scholasticae.

PROPUGNABIT

SUB AUSPICIO V. EUCCHARISTIAE SACRA-

menti, Divinae Manti Romani

Martyris.

DOCT. VINCENTIUS CALATAYUD MAXI-

mi, & Regalis Collegij Corp. Christ. iam

Alumnus, nunc Philosophiae Secun-

do Professor.

In Valentina Palæstra, die 29. Mensis Octobris

Anno M. DCC. XX.

Valent. Typ. Joannis Gonzalez, iuxta Molendinum de Rovella.

D. D. LUDOVICO ANTONIO DE MERGELINA, ET MOTA, MONTESIANO Equiti, S. Officij, in Civitate Villenenfi, Maiori Alguacelo. S. C. R. M. In Supremo Rei Dominicæ, à Concilijs, Valentinae Urbis Prætori, eiusdemque à rationibus, & Regali Patrimonio, Regnorum Valentiaë, & Murciaë Vigilantissimo Præfecto.

D. NICOLAO PHILIPPO DE CASTELVI, ET VILANOVA, Comiti del Castellar, Baroni de Bicorp, Quesa, & Benedris, Primo Urbis Reçtori, eiusdemque Sindico. D. Vincentio Carròz, & Carròz, Pardo de la Casta, & Castelvi, Mar-

nicolaus-philippus

Marchioni de Mirasol, Montefiano Equiti, & Generali The-
saurario. D. Antonio Ladron de Pallas. D. Hieronymo Frigola,
& Brisuela, Montefianæ Militiæ Equestri. D. Georgio Nuñes,
& Balterra, Domino Loci de Semper. D. Josepho de Ribe-
ra, Borgia, & Lansol. D. Josepho Antonio de Valdenebro,
& Tapia. D. Philippo Lino, de Castelvì, Juan, Ximenez de
Urrea, Comiti de Carlet, & Benimodo, Baroni de Tous, &
Terrabona, & Domino de Mafalet, & Pintarrafes. D. Jose-
pho Juan de Centelles, Marchioni de Centelles. D. Francisco
Antonio de Soto, Portillo, & Guzman, Militari S. Iacobi
Tessera insignito, Marchioni de Torresoto. D. Josepho de
Salzedo Enriquez de Navarra, Montefiano Militi, & Comen-
datori de Borriana. D. Petro de Ribera, & Aguirre, Baroni
de Andilla. D. Petro Gonzalo Pelliser Iacobeo Equiti. D. Mi-
chaeli Ferragut, & Sanguino, Baroni de Chova. D. Josepho
Esplugues Palavicino, Montefiani Ordinis Militi, Domino Po-
pulæ Longæ, & Maguella, S. Officij Valentini à Secretiori-
bus Concilij. D. Sebastiano Xulbe. D. Ioanni Baptistæ Bor-
des. D. Gaspari Dolz del Castellar. D. Michaeli Danvila,
Peris de Perey, Solertissimis Urbis
Rectoribus.

D. IOANNI BAPTISTÆ BORULL. D. SALVATORI MAR-
tino Lop. D. Vincentio Antonio Sancho, Montefiano Militi,
I. V. D. D. & Censoribus, integerrimis Advocatis. D. An-
dreæ Tinagero de la Escalera, Regiæ Maiestatis, Urbis,
& Academiae Fidelissimo Secretario. Nostræ
Universitatis Dignissimis
Patronis.

PRÆPOSITURARUM PATRONIS, HÆC, QUI
supra D. asserta.

PRIMA MUNDI ÆTAS A MUNDO

Condito usque ad Diluvium
exactum.

Ab Orbe condito

Vemadmodum termini, finesque in agris, fundos misceri non patiuntur, ita & tempora res invicem confundi non sinunt. Verum ab invicem ea separantia, & secundum debitum ordinem ea disponentia à magna confusione nos liberant. teste Chrysostomo Hom. 2. de Osia. Vnde Bi-

blica hæc chronico-historica visum est reponere placita: iuxta quæ *In principio temporis creavit Deus creatione stricta Cælum, & terram*: illius nomine cœlestes omnes significando orbes; huius verò non solum materiam primam, sed quatuor elementa. Quod non in Æquinoctio autumnali; sed vernali contigisse, Sacrae Paginæ videtur conformius. Gen. 1. v. 1. *Terra inanis & vacua*, non per carentiam formæ substantialis; sed decoris, & ornatus. *Spiritus verò Dei*, qui *ferebatur super aquas* v. 2. non ventus, sed Spiritus Sanctus. *Lux facta* v. 4. lux Solis: *dies verò unus* naturalis 24. horis constans, pariterque alij sex, qui in hoc 1. cap. recensentur à v. 5.

Firmamentum in medio aquarum v. 6. Aer non factus quoad substantiam, sed quoad munus dividendi aquas ab aquis. Aquæ quæ erant super firmamentum, non Cælum aquarum; sed substantiæ aquosæ: neque supra Cælum aquæ sunt naturales, & fluidæ.

Germinante Terra herbam virentem v. 11. vestivit eam Deus omnis generis herbis, & plantis, etiam

A

ve-

Mundi
dies 1.

2

3

venenatis, & spinis horridis; minimè illis, quæ non ex semine fiunt, sed ex putri materia, artevè. Metalla, & lapides pretiosi eodem die producta fuere. Paradisus pariter, qui aquis diluvij non perijt: in eo arbor vitæ habens naturalem virtutem conservandi vitam, non quidem in æternum; sed per longum tempus. *Gen. 2. à v. 8.* Lignum verò *Scientiæ boni, & mali v. 17.* ante eventum ita vocatum, non ficus; sed species mali, verosimilius pomum. Paradisi fluvius in quatuor divisus capita à *v. 10.* ex veris aquis constans.

4 Luminare maius, ut præesset diei *v. 16.* Sol, non quoad substantiam factus; sed quoad virtutem illi ad determinatos effectus collatam. Luminare minus ut præesset nocti, in plenilunio productum.

5 Dum dixit Deus: *producant aquæ reptile animæ viventis, & volatile super terram v. 20.* Amphibia, quæ magis aquam inhabitant, quinta die; quæ verò magis terrestria 6. die producta fuere. Nominè aquæ, ex qua facta fuisse dicuntur volatilia, intelligitur aer incrasatus vaporibus.

6 Producente terra animam viventem in genere suo *v. 24.* non fuerunt producta animalia adulterina, neque ex putrefactione nascentia; benè verò nosciva, & carnivora. Produxit Deus Adamum *v. 27.* in ætate, et statura perfecta; extra Paradisum tamen, licet locus sit incertus. *cap. 2. v. 7. & 15.*

Æva intra Paradisum ex costa Adæ propriè tali, & carne repleta, formata fuit. *cap. 2. à v. 21.* Præceptum prohibens comestionem fructus arboris scientiæ boni & mali, Adamo simul & Ævæ à Deo fuit intimatum. *cap. 3. v. 3.* Serpens callidior cunctis animantibus terræ *v. 1.* verum fuit animal; illudque non exhorruit Æva existimans Spiritum aliquem in eo loqui. Peccatum Adami Superbia *c. 3. v. 6.* &

To-

Tobiæ 4. v. 14. Ævæ fuit secundum se gravius, licet quoad aliquas circumstantias gravior fuerit Adami culpa. Probabilius existimo eodem die, quo conditi, eiectionis fuisse de Paradiso. v. 23. Prothoparentes nostri in Paradiso virgines permansere; quod si ibidem se carnaliter cognovissent, id sine libidinosa delectatione contigisset.

Anno 1. Mundi peperit Æva eiectione de Paradiso Cain primogenitum Gen. 4. v. 1. eodemque partu fæminam. Abel paulo post v. 2. qui Vxorem duxit, genuitq; filios, & filias. Postquam Adamus Deo obtulit Sacrificium, idipsum præstarunt Cain, & Abel: iste de primitiis ovium; at ille non de fructuum primitiis. cap. 4. v. 3. & 4. Ignis de Cælo lapsus consummens Victimam, huius Sacrificium Deo acceptum monstravit. Abel plusquam centum viginti quinque annorum erat, quando interfectus fuit à Cain. v. 8. & 25. Signum à Deo impositum Cain v. 15. corporis tremor. Enoch non fuit primogenitus Cain. Lamech licet duos viros occideret, v. 23. neuter tamen ex illis fuit Cain.

Anno Mundi 130. Adam genuit Seth. Gen. 5. v. 3. & cum vixisset annis 930. è vivis sublatus est. cap. 5. v. 5. Salutem assequutus æternam. Sap. 10. v. 2.

Vixit Seth 105. annis, & genuit Enos Gen. 5. v. 6.

Enos anno ætatis suæ 90. genuit Cainan. ibidem v. 9.

Cainan vixit annis 70. & genuit Malaleel. ibidem v. 13.

Malaleel verò cum esset annorum 65. genuit Jared. ibidem v. 16.

Vixit Jared annis 162. & genuit Enoch. v. 19. qui aliqua edidit vaticinia. Iudæ 1. v. 14.

Enoch anno ætatis suæ 65. genuit Mathufalam. *ibidem* v. 21. Anno deinde 365. à conspectu hominum à Domino subducitur, non morte, sed translatione in Paradisum. *ibidem* v. 24. & Eccles. 44. v. 16.

Mathufalam cum esset annorum 187. genuit Lamech *Gen.* 5. v. 25. qui longe diversus est ab alio Lamech Poligamo de stirpe Cain *Gen.* 4. v. 23.

Lamech cum vixisset annos 182. genuit Noe. *cap.* 5. v. 28. *videntes filij Dei*, id est filij Seth, *filias hominum*, de stirpe scilicet Cain, *quod essent pulchræ*, acceperunt sibi uxores. *cap.* 6. v. 2. inde geniti Gigantes. v. 4. qui homines procera staturæ.

Noe ab anno 500 vitæ genuit Sem, Cham, & Japheth, quorum Sem primogenitus *ibidem*.

Anno Noe 600. currente, pariterq; Mundi 1656. capit diluvium, die 17. mensis secundi *Gen.* 7. v. 11. non anni vitæ Noe; sed Mundi. Aquæ obtinuerunt terram diebus 150. v. 24. in quibus includuntur quadraginta dies pluviae. Decrescentibus postea aquis per dies novem, requievit arca die 27. mensis septimi anni currentis. *Gen.* 8. v. 4. Anno verò sequenti mense 2. die 27. arefacta tandem terra, Diluvioque consummato, Noe, cæterique omnes ex arca egressi sunt. à v. 14.

Hinc ab Orbe condito ad exactum diluvium fluxere 1656. anni, nostris æquales.

SECUNDA MUNDI ÆTAS A DILUVIO exacto ad nativitatem

Habrae.

Egresso Noe ex Arca, prius Altare ad Sacrificia offerenda erexit. *Gen.* 8. v. 20. dicente Do-

5

Domino: *Omne quod movetur, & vivit, erit vobis in cibum.* Gen. 9. v. 3. non exprimitur esum carniū fuisse ante diluvium prohibitum; licet in usu non fuerit apud priscos illos Patres, in quibus vixit Sanctimonia. Noe post diluvium nullos genuit filios; nec se inebriando, v. 21. peccavit. Illius nuditatem primo, & vnice vidit Cham v. 22.

Sem biennio post diluvium genuit Arphaxad Gen. 11. v. 10.

Vixit Arphaxad annis 35. & genuit Cainan. Luc. 3. v. 36.

Cainan verò cum vixisset annis 130. genuit Sale.

Sale anno ætatis 30. genuit Heber. cap. 11. v. 14.

Heber cum vixisset 34. annos, genuit Phaleg. *ibidem* v. 16.

Vixit deinde Phaleg annis 30. & genuit Reu. *ibidem* v. 18.

Reu cum esset 32. annorum genuit Sarug. *ibidem* v. 20.

Sarug. 30. anno ætatis genuit Nachor. *ibidem* v. 22.

Nachor cum esset annorum 29. genuit Thare *ibidem* v. 24.

Thare autem cum vixisset 70. annos genuit Abram in Vr Chaldeorum Gen. 11. v. 26.

Hinc à diluvio exacto usque ad Abraæ nativitatem fluxere anni 422. subindeque hæc contigit anno Mundi 2078.

TER-

A.O.C

1658

1693

1823

1853

1887

1917

1949

1979

2008

2078

2178

**TERTIA MUNDI ÆTAS A NATI-
vitate Abraæ usque ad exitum Israeli-
tarum de Ægypto.**

2153

EGressus itaque fuit Abram *cum 75. esset anno-
rum* de Haran, vivente adhuc Patre Tha-
re. *Gen. 12. v. 4.* Quando verò descendit in Ægyp-
tum, *v. 10.* ibi solum per aliquot menses habita-
vit. Sarai non fuit illius Soror, sed neptis ex Ara-
no fratre *ibidem v. 13. & cap. 11. v. 29.* Non pec-
cavit huic suadendo, ipsius Sororem sese nomina-
re; sed neque eam exponendo periculo congressus
cum Pharaone, qui minimè ad eam accessit. *v. 18.*
Promissionis terra à Deo Abraæ fuit ostensa, pro-
ponendo illius speciem. *cap. 13. à v. 14.* Promis-
sio illius in sempiternum *v. 15.* absque ulla falsi-
tatis labe. Melchisedech Rex Salem, de quo *cap.*
14. v. 18. non fuit Sem filius Noe. Abram dicens
in corde suo *cap. 17. v. 17. putas nè centenariò nas-
cetur filius? & Sara nonagenaria pariet?* de pro-
missionis veritate non dubitavit. Oblatio filiarum
Loth (*Gen. 19. v. 8.*) ex se peccaminosa, ipse tamè
excusandus à culpa 2. *Pet 2. v. 7.* Sodomitæ percus-
si fuerunt non omnimoda cæcitate, sed solum quoad
impedimentum inveniendi ostium domus. Mulieris
Loth in statuam salis conversio *v. 26.* ante ingres-
sum Segor contigit. Inebriatio Loth à lethali culpa
est excusanda; minime tamen filiarum cum Patre
incestuosus congressus. *ibidem à v. 32.*

2178

Isaac genitus fuit anno 25. post Abraæ egres-
sum, cum esset 100. annorum. *Gen. 21 v. 1. & 5.*
Ludus Ismaelis cum Isaac, *ibidem v. 9.* vel minus
honestus, vel in persecutionem huius tendens: me-
rito-

ritoque eiectus Ismael à v. 10. Abraham Deo obtemperaturus, cum dixit suis pueris, *expectate: ego enim & puer revertemur ad vos* cap. 22. v. 5. minime fuit mentitus. Mortua Sara pro ea sepelienda, ab Ephron filio Seor emit Abraham agrum. *cap. 23. à v. 16.* Cetura Abrahæ vxor. *Gen. 25. v. 1.* non fuit Agar.

Anno 60. vitæ Isaac nati fuerunt Esau, & Iacob *cap 25. v. 26.* ille in primogenituræ venditione peccavit *v. 33.* hic autem dicens Patri suo se esse primogenitum *cap. 27. v. 19.* à mendacio excusandus. Lia peccato obnoxia fuit sese pro Rachele introducens *Gen. 29. à v. 25.* Iacob vero illam pro Rachele cognoscens, à culpa immunis. *v. 24.* Colluctatio Iacob *Gen. 32. à v. 24.* sensibilis; Vir verò colluctans cum eo Angelus bonus. Simeon, & Levi sichimitas occidendo *cap. 24. à v. 25.* gravissimè peccarunt. Ioseph laudabiliter apud Patrem crimine pessimo accusavit fratres. *cap. 37. v. 2.* Quodnam tamen illud? incertum.

Putiphar Iosephi emptor *Gen. 39. v. 1.* nec fuit Eunuchus, nec Cocorum Princeps, sed militiæ. Her, & Onam subitanea morte à Deo percussi ob abusum connubij cum Thamar: hæc peccato incestus; Iudas verò simplicis fornicationis deliquit. *cap. 38. v. 18.* à venditione Ioseph cum esset annorum 16. *Gen. 37. v. 2.* & 36. usque ad eundem à Pharaone exaltatum, cum esset annorum 30. *Gen. 41. v. 46.* anni 14. efluxi ita videntur distribui, ut 10. annos in domo Putipharis transegerit; 4. vero reliquos in carcere. An memoratus Putiphar fuerit Pater Aseneth vxoris Ioseph? *Gen. 41. v. 45.* Elige. neutiquam mentitus fuit Ioseph dicens fratribus *Gen. 42. à v. 9.* *exploratores estis:* sicut nec *v. 16.* periurij crimine culpandus.

Iacob anno vitæ 130. Ægyptum ingressus
Gen.

2238

2368

Gen. 47. v. 9. quo anno Caath genitus à Levi creditur.

Circa hæc tempora erat in terra Hus Vir nomine Iob, idem cum Iobab de prosapia Esau Gen. 36. v. 23. qui fuit Rex cap. 19. lib. Job. v. 9. & cap. 29. v. 25. & etiam Sacerdos cap. 1. v. 5. septuagesimo vitæ suæ anno subiit infortunia cap. 24. v. 10. collato cum v. 16. Nuncij qui Iob infortunia narrarunt cap. 1. v. 14. erant Dæmones in corporibus assumptis. Applicatione causarum naturalium ignem accenderunt, & ventum vehementem concitarunt. *ibidem* à v. 16.

Animæ omnes de femore Iacob cum ipso Ægyptum ingressæ, Gen. 46. fuerunt 66. Quæ Gen. 49. à v. 30. leguntur à Iacob iam iam morituro dicta filiis, potius prophetiæ, quam benedictiones videntur. Sceptrum quod *ibidem* v. 10. dicitur de Iuda non auferendum, non de ista Tribu, ut ab aliis distincta, debet accipi.

2433 Caath filius Levi anno vitæ 65. genuit Amram, cuius vxor Jochabed non fuit filia, sed nepos Levi, Exod. 6. v. 20. sicque Moyfes etiam per lineam maternam fuit pronepos Levi. Rex novus super Ægyptum, qui ignorans Ioseph, cepit Hebræos affigere Exod. 1. à v. 8. non fuit Assyrius, sed Ægyptius. Præceptum de interficiendis Hebræorum masculis, *ibidem* v. 16. universale fuit, comprehendens omnes illorum pueros. Obstetrices, de quibus v. 15. non Ægyptiæ, sed hebreæ; quæ Pharaoni officiosè mentitæ fuerunt, v. 19. Pharaonicum edictum de proijciendis infantibus in flumen, post nativitatem Aaron, & paulo ante natum Moysem, promulgatum fuit.

2503 Amram anno vitæ 70. genuit Moysem: hæc tamen tanti viri nativitas, non fuit miraculosa. E
flu-

fluvio extractus, & à filia Pharaonis adoptatus, ei circa annum ætatis septimum, à nutrice fuit restitutus, *Exod. 2 v. 9.* Moyses à culpa immunis Ægyptium percussit, *ibidem v. 12.* & *Actum 7. v. 25.* Socer Moysis Raguelis *cap. 2. v. 18.* ac Jethro *cap. v. 1.* nominibus insignitus, verè Dei Sacerdos *cap. 2. v. 16.* Sephora vnica Moyses vxor, *ibidem v. 21.* Dominus in rubo illi apparens *cap. 3. à v. 2.* Angelus Vice Dei. *flamma* verè ignis; non quidem ex propria sphaera adducti, neque immediate à Deo, sed ab ipso Angelo producti. Forma ignis non in materia rubi; sed in aere circumstante, illo incombusto per suspensionem divini concursus.

Moyfis virga in colubrum versa: magi Pharaonis per incantationem fecerunt similiter. *cap. 7. à v. 11.* id est, vera, & reali conversione. Omnes aquæ Ægypti in sanguinem fuere conversæ *v. 20.* nec in puteis, quos per circuitum fluminis foderunt Ægyptij *v. 24.* veram aquam invenerunt. Tenebræ horribiles in universa terra Ægypti *cap. 10. v. 22.* verè tales, nec solum cæcitas in oculis Ægyptiorum. Hebræi licitè retinuerunt, quæ ab Ægyptiis postularunt. *cap. 11. v. 2.* Percussit Dominus omne primogenitum in terra Ægypti per Angelos malos *cap 12. v. 23.* & *29.* & *Psal. 77. v. 49,* Phase comederunt Hebræi luna 14. mensis primi ad secundam vesperam. *Exod. 12. v. 6.* & *8.* Minister immolaturus Phase, non solum Sacerdos sed etiam Pater familias. *ibidem à v. 6.* Viri capaces comedendi illud solum circumcissi *ibidem.*

Moyfes anno vitæ 80. eduxit populum de Ægypto, *Exod. 7. v. 7.*

Hinc à nativitate Abrahamæ ad exitum populi de Ægypto fluxerunt anni 505. subindeque hoc contigit à creatione Mundi anno 2583.

B

QV AR-

2583

QUARTA MUNDI ÆTAS AB
egressu Populi de Ægypto ad iacta
Templi fundamenta.

2623

A fælici Israelitarum exitu de Ægypto annis 40. præfuit illis Moyſes *Exod. 7. v. 7. & Deuter. 34. v. 7.* Columna nubis illorum iter dirigens à Solis æſtu eos protegebat *Exod. 13. à v. 20.* diſiſum eſt mare rubrum *cap. 14. à v. 21.* non in 12. vias, ſed in unam, licet latiffimam. Lex Moyſi à Deo data in Monte Sinai 50. die ab exitu de Ægypto die 6. menſis tetij *cap. 19. v. 1. & v. 16.* Tabulæ ſcriptæ miniſterio Angelorum *Exod. 31. v. 18. cap. 32. v. 16. Actor. 7. v. 38.* Traditæ ab Angelo vices Dei agente *ibidem, & ad Galat, 3. v. 19.* Lex vetus fuit bona, ac valde utilis *Rom. 7. v. 12.* non verò perfectæ *Hebr. 7. v. 19.* quoad præcepta ceremonialia, & iudicialia ſolum obligabat Iudæos. Aaron in vituli fabrica graviter peccavit *cap. 32. v. 4.* minime tamen idolatravit Moyſem divinam Eſſentiam vidiffe ſatis exprimitur *Num. 12. à v. 7.* dum dicitur: *ore enim ad os loquor ei & non per Enigmata, & figuras Dominum videt.* Dathan, & Abiron, *Num. 16. v. 33.* vera morte interierunt. Manſio, quæ Rethma dicitur, *Num. 33. v. 18.* eadem, quæ Cadesbarnæ *Deut. 1. v. 19.* inde miſſi Exploratores *v. 22.* Lex præcipiens, ut Femina viro ſuæ Tribus nuberent & è contra, *Num. 36. à v. 7.* nec erat vniverſalis, nec connubia prohibebat abſolutè cum Gentilibus. Licitum erat repudium Iudæis permiſſum, diſolvebatque Matrimonium *Deut. 24. à v. 1. & 4.* Moyſes poſtquam annis ferè 40. imperavit populo verè mortuus

tuus

tuus fuit *Deut.* 34. à v. 5. nec veniet in fine Mundi contra Anti-Christum. Populus in deserto 40. annis peregrinavit. *Num.* 14. v. 33. & *Ios.* 5. v. 6. A murmure verò solum 38. fluxere. *Deut.* 2. v. 14.

Iosue (qui Libri proculdubio canonici, eius nomine inscripti Autor) non est loquutus Dominus statim post Moyſis mortem ; sed huius transacto funebri luctu. *Deut.* 34. à v. 8. & *Iosue* 1. v. 2. Post quæ, ac ante indictam profectionis præparationem non 12. missit Exploratores, sed tantum duos. *Ios.* 2. v. 1. Rahab hospitio Exploratores recipiens, verè fuit meretrix, v. 2. an fuerit mentita Regi Ierico? Elige. Tres dies, quibus morati Israelitæ ad Iordanis ripam. *cap.* 3. v. 1. A die indictionis præparationis computandi. Electio 12. virorum ex singulis tribubus ad tollendos lapides de Iordanis alveo. *cap.* 4. v. 2. Ante populi transitum facta. Qualiter verò compræhendatur Tribus Levi? Dicam. Circumcisio, de qua *cap.* 5. v. 2. dicitur secunda, non respectu earundem personarum ; sed eiusdem populi, qui iam antea in suis Parentibus fuit circumcissus. Sacerdotes, & Levitæ verè fuerunt circumcissi in deserto : minimè tamen populares.

Quarta decima die mensis primi celebravit Iosue Pascha in Galgalis. *cap.* 5. v. 10. Non tamen comederunt panem, sed manna. Vir illi apparens *evaginatū tenens gladium.* v. 13. Archangelus Michael. Bellum Israelitarum contra Chananeos iustum ; nihilominus non peccarunt isti se defendendo : quorum prima Civitas ab Hebræis expugnata Ierico. *cap.* 6. à v. 1. Præceptum universale de anathemate, intimatum fuit à Iosue primo die ante omnes Urbis circuitiones : licitè nihilominus liberata Rahab cum universis, qui in eius domo erant.

v. 17. Achan in facinore depræhensus, fuit lapidatus veroque crematus igne : eandemque poenam filij, ac filia eius subierunt. *cap. 7. à v. 18. & 25.* Steterunt Sol, & Luna ad vocem Iosue. *cap. 10. à v. 13.* simulque tota coelestium vastissima moles cessavit à motu. Liber Iustorum, quo scriptum tantum miraculum ibidem dicitur, non liber Habacuc, aut alius ex Prophetis; imò nec aliquis eorum, qui in nostra continentur vulgata.

Præfuit Iosue populo annis 17. Seniores, de quibus *Ios. 24. v. 31.* annis 5. libertatis, ac scelerum annis 4. servituti sub Chusan 8. anni tribuendi sunt. *Iudic. 3. v. 8.*

2663 In annis 40. qui Othonieli tribuuntur. *Iudic. 3. v. 11.* includuntur anni Iosue, Seniorum, libertatis, & servitutis.

2743 Israelitæ iterum ad idololatriam deflectentes à Moabitarum Rege in servitutem rediguntur annis 18. *Iudic. 3. v. 14.* à qua servitute Deo miserante liberati sunt per Aod, qui præfuit annis 62. *ibidem v. 30.*

2783 Post Samgar verum Iudicem Israel : tertio prævaricantes Israelitæ, per 20. annos opprimuntur à Rege Chanaan, *cap. 4. v. 3.* sed Deo auspice liberantur per Debboram, & Barac, qui populo præfuerunt annis 40. *Iudic. 5. v. 32.* Debbora non fuit uxor Barac, *cap. 4. v. 4.* Iahel non fuit mentita domo recipiens Sisaram, v. 18. nec eum occidendo peccavit.

2823 Quievit terra per 40. annos, quibus regimen tenuit Gedeon. *Iudic. 8. v. 28.* In quibus annis, 7. servitutis sub Madianitis computantur. *cap. 6. v. 1.* Offerens carnes Angelo, v. 19. minimè verum obtulit Gedeon sacrificium. Ephod ab eodem fabricatum ex hostium manubijs, *cap. 8. à v. 24.* non idolum, sed

fed vestes sacerdotales: nec in illius constructione peccavit.

Abimelech tyranicè tribus annis regnavit super Israel, *cap. 9. v. 22.* 2826

Thola annis 23. iudicavit Israelem, *cap. 10. v. 2.* 2849

Iair Galaadites Tholæ succedit, iudicavitque Israelitas annis 22. *cap. 10. v. 3.* 2871

Inter Iair, & Iepthe collocanda est servitus Amnitica 18. annorum, quibus sine Iudice extiterunt Israelitæ, *cap. 10. v. 8.* 2889

Iepthe populo præfuit annis 6. *Iudic. 12. v. 7.* 2895
votum offerendi Deo in holocaustum, quod ipsi de domo sua, parta victoria, prius obviam occurrerit, *cap. 11. v. 30.* Stultum & impium, sine culpa tamen emisit illud, & adimplevit.

Abefan annis 7. iudicavit Israelem, *cap. 12. v. 9.* 2902
quorum anno 5. capit servitus 40. annorum sub manu Philisthinorum, *cap. 13. v. 1.*

Ahialon Zabulonites Israelem iudicavit 10. annis *Iudic. 12. v. 11.* 2912

Abdon Ahialoni succedit in præfectura, quam per 8. annos obtinuit, *cap. 12. v. 14.* 2920

Samson successor Abdonis 20. annis iudicavit Israelem, *cap. 16. v. 31.* qui minimè peccavit se, & Philistheos occidendo, *ibidem v. 30.* 2940

Heli post Samsonis mortem Israelitas rexit per annos 40. *1. Reg. 4. v. 18.* 2980

Vir *Etcana*, *1. Reg. 1. v. 1.* non de Tribu Ephraim, sed de Tribu Levi, licitè copulatus duplici uxore Anna, scilicet & Phenenna: quarum prima sterilis, non quidem sterilitate naturali; sed à Deo specialiter immissa, *ibidem v. 5.* Anna dum votum vovit Domino, *ibidem v. 11.* duplex emisit, utrumque conditionatum, licitum, & validum. Verbis tamen illis; *Dabo eum Domino*, non expressit id facturum ad

mu-

munera sacerdotalia: non enim fuit Samuel Sacerdos, sed Levita, de familia Caathitarum, 1. *Paral. cap. 6. à v. 33.* Immediatè post primam ablactationem, cum scilicet Samuel esset trium annorum, à Matre adductus fuit in domum Domini. 1. *Reg. 1. v. 24.*

Samuel, & Saul annis 40. populo imperarunt. *Actor. 13. v. 21.* Ille quidem ut Iudex, regimine Monarchico, aliquid tamen Aristhocratici participante: Saul verò in populo Israelitico regimen absolute Monarchicum Inchoavit. 1. *Reg. 10. v. 1.* Sed parum foelici exitu: à Domino siquidem reprobatus poenituit eum, quod constituisset Regem super Israel.

Samuel omninò à peccato immunis, cum dixit Domino. 1. *Reg. 16. v. 2. Quomodo vadam, & ad immolandum Domino veni*, Dei iussu tulit cornu olei, non sancti, sed communis, & unxit David, v. 13. & direptus est spiritus Domini à die illa in David. id est, spiritus Prophetiæ. Goliath *Vir spurius*, cap. 17. v. 4. ex illegitimo videlicet natus connubio, cum quo decertaturus David, indutus fuit à Saule suis vestimentis, v. 38. illis nimirum, quæ ad usum Saulis fuerant fabricata: percussitque non tribus; sed uno lapide Philistheum in fronte. Et *infixus est lapis in fronte eius.* v. 49. Postquam immediatè fregerat galeam æream, quæ erat super caput eius. *Arma vero eius posuit in tabernaculo suo.* v. 54. Quæ verba rectè coherent cum illis, quæ cap. 21. v. 9. habentur. vadens Saul ad Pythonisam, cap. 28. v. 8. graviter peccavit. Ex cuius incantationum vi, Samuelis anima non apparuit Sauli, à v. 11. Licet aliunde verè in corpore phantastico apparuerit; idque licet Pythonisa videret, illius tamen vocem solus audivit Saul; qui demum arripiens gladium,

dium, seque ipsum interficiens, *cap. 31. v. 4.* gravissimè peccavit.

David regnavit 40. annis, *2. Reg. 5. v. 4. & 5.* Nimirum 33. super omnem Israel; & 7. in Hebron super domum Iuda: regnante Isboseth super Israel; non tamen omni tempore, quo imperavit David in Hebron, *2. Reg. 2. à v. 10.* Percussus à Domino Oza *super temeritate*, *cap. 6. v. 7.* quia tangendo Arcam, Sacerdotum usurpavit officium. Davidis tempore Sadoc, & Abiathar summo sacerdotio simul non fungebantur. *3. Reg. 2. v. 27.*

Adolescentula Abisag adducta Davidi, *3. Reg. 1. à v. 3.* legitimum cum illo contraxit matrimonium.

Salomon ante iacta Templi fundamenta tribus annis imperavit. *3. Reg. 6. v. 1.*

Hinc ab egressu populi de Ægypto ad iacta Templi fundamenta fluxere anni 480. subinde hoc contigit annis 3063. ab orbe condito.

QUINTA MUNDI ÆTAS A IACTIS

Templi fundamentis ad solutam Captivitatem Babyloniam.

Salomon ab incæpta Templi fabrica, Regni gubernacula tenuit 37. annis, *3. Reg. 11. v. 42. & 2. Paralip. 9. v. 30.* Unigenitus dicitur, *Prov. 4. v. 3.* exprimendo filium quidem unicum naturalem fuisse Davidis ex Bersabe; illum si excipias, qui ex adulterio natus, antequam ad octavum diem pervenisset, incircumcissus decessit. *2. Reg. 12. v. 18.* Salomonis in somnis oratio, *3. Reg. 3. v. 9.* non propriè meritoria. Dum verò ibidem dixit: *Dabis servo tuo cor docile*, ut populum tuum iudicare possit, & discernere inter bonum, & malum,

3060

3063

3100

lum, neutiquam omnes postulavit scientias; sed solum Philosophiam Moralem, quatenus Monasticam, Æconomicam, & Polyticam compræhendit. Cæterum dum placuit sermo coram Domino, *ibidem* v. 10. illi concessæ fuerunt præter Philosophiam, ac divitias; scientiæ omnes, quæ per naturalem discursum possunt adquiri; & quidem in gradu perfectò: Ad sapientiam tamen Adami non pervenit. Dum depravatum dicitur illius cor per mulieres, 3. Reg. 11. v. 4. graviter peccasse exprimitur; finalem nihilominus poenitentiam fuisse assequutum, probabilius censeo.

3117 Roboam regnat immediatè post Patrem super Regnum Iuda annis 17. *ex cap. 15. Lib. 3. Reg. v. 1. collato cum cap. 12. Lib. 3. Reg. v. 21.* Cæpit regnare cum Ieroboam Rege Israel, cui coregnavit usque ad annum 18. 3. Reg. 15. v. 1.

3120 Abias Patre sublato, 3. annis regnavit super Regnum Iuda, 3. Reg. 15. v. 2. Coregnavit cum Ieroboam usque ad eius annum 20. 3. Reg. 15. v. 9.

3161 Afa immediate post Abiam cæpit regnare in Iuda; imperavitque 41. annis, 3. Reg. 15. v. 10. ab anno 20. Ieroboam, *ibidem* v. 9. usque ad annum 4. currentem Acab, Regem Israel, 3. Reg. 22. v. 41. Vnde coregnavit cum Ieroboam 2. annis, *ex 3. Reg. 14. v. 20.* cum Nadab 2. annis, 3. Reg. 15. v. 25. cum Baasa 24. *ibidem* v. 33. cum Ela 2. annis, *cap. 16. v. 8.* cum Zambri, & Amri 12. annis, 3. Reg. 16. v. 23.

3186 Iosaphat Regno Iuda potitus fuit post Patrem Afa annis 25. 3. Reg. 22. v. 42. Coregnavit cum Acab annis 17. *Reg. 3. cap. 22. v. 52.* cum Ocofia Rege Israel 2. annis, & usque ad annum 5. Ioram Regis Israel 4. Reg. 8. v. 16.

3190 Ioram filius Iosaphat regnat 8. annis, 4. Reg. 8. v.

v. 17. usque ad annum 12. Ioram Regis Israel: ex-
illis tamen annis solum 4. ad Chronologiam per-
tinent.

Ochozias immediatè post Patrem capit regna-
re, cum esset annorum 22. & uno anno regnavit
in Iuda 4. Reg. 8. v. 26. Corregnavit cum Ioram
Rege Israel usque ad finem Regni eius 4. Reg. 9.
v. 24. collato cum v. 27.

Athalia post filium eius Ochosiam regnavit 6.
annis 4. Reg. 11. v. 3. Totidem annis corregna-
vit cum Iehu Rege Israel *ibidem* v. 4. collato cum
cap. 12. v. 1.

Ioas post Athalias regno potitus fuit annis 40.
Reg. 4. cap. 12. v. 1. & 2. Paralip. 14. v. 1. Correg-
navit cum Iehu annis 23. Reg. 4. cap. 13. v. 1. cum
Ioachaz 15. annis & aliquot mensibus 4. Reg. 13. v.
1. collato cum v. 10. cum Ioas Rege Israel 2. annis
4. Reg. 14. v. 1.

Amasias filius Ioas Patri succedens regnavit
annis 29. Reg. 4. cap. 14. v. 2. Corregnavit cum
Ioas Rege Israel annis 14. & cum Ieroboam annis
15. Reg. 4. cap. 14. v. 17.

Ozias immediatè post Patrem regnavit annis
52. Reg. 4. cap. 15. v. 2. & 2. Paralip. 26. v. 1. & 3.
Corregnavit cum Ieroboam annis 26. Reg. 4. cap.
14. v. 23. collato cum v. 17. post 12. annos correg-
navit cum Zacharia 6. mensibus 4. Reg. 15. v. 8. cū
Sello, & Manahem 10. annis *ibidem* v. 17. cum
Phaceia 2. annis *ibidem* v. 23. cum Phacee 2. annis
ibidem v. 32.

Ioatham regnavit 16. annis 4. Reg. 15. v. 33. ab
anno 2. Phacee usque ad 17. Reg. 4. cap. 16. v. 1.

Achaz imperavit super Regnum Iuda 16. annis
4. Reg. 16. v. 2. Corregnavit cum Phacee annis 3.
& cum Osee 12. annis.

C

Huic

3379

Huic successit Ezechias regnans annis 29. *Reg. 4. cap. 18. v. 13.* collato cum *cap. 20. v. 6.* & cum *cap. 38. Isaia v. 5.*

Tempore Ezechiae non solum umbra retrocessit in horologio Achaz; *cap. 20. v. 11.* Isaia 38. v. 8. & *Eccl. 48. v. 26.* sed etiam Sol in se ipso. Illius singulae lineae unam designabant horam. Retrocessio brevissimo fuit peracta tempore; motu vero con-naturali Sol reversus: inde 10. horis dies illa superavit alios. Pæna Ezechiae ab Isaia prædicta *cap. 39. v. 6.* ab illo promerita, non quod Legatis Regis Babylonis Templi ostendisset Thesauros; sed quod domus suæ divitias monstrasset.

3434

Ezechia emortuo, filius eius Manasses immediate successit, regnavitque annis 55. *Reg. 4. cap. 21. v. 1.* Ab initio Regni improbus fuit, & idolatra: idcirco meritò per Principes Regis Assyriorum ductus fuit in Babylonem 2. *Paralip. 33. v. 11.* Per Regem Assyriorum intelligitur ipse Rex Babyloniae. Manasses postquam veram egit penitentiam *ibidem v. 12.* reductus fuit in Ierusalem, Regnoq; restitutus fuit, *v. 13.*

Circa hæc tempora celebris Iudith, absq; culpa se ornans, *Iudith 10. v. 4.* sicut & Holofer-nem adorans, *v. 20.* periculoque castitatis se exponens; gloriosissimam de Holoferne reportavit victoriam *cap. 13.*

3436

Successit Manasses, Amon filius eius, duobusque annis regnavit 4. *Reg. 21. v. 19.*

3467

Post violentam mortem impij Amon Regni gubernacula suscepit filius eius Iosias, & cum regnasset 31. annis 4. *Reg. 22. v. 1.* occissus fuit in Mageddo.

3467

Iosia occisso regnavit eius filius Ioachaz, qui cum regnasset 3. mensibus è Regno sublatus fuit per Pharaonem Necao 4. *Reg. 23. v. 33.* & 34.

34

¶ 2. *Paralip.* 36. à v. 2.

Ioachaz in Ægyptum adducto, eius loco suffe-
ctus fuit Eliachim, sive Ioakim filius etiam Iosia,
cuius totius Regni tempus 11. anni. 4. *Reg.* 23. v.
36. ¶ 2. *Paralip.* 36. v. 5. huius anno 4. (qui &
primus Nabuchodonosoris, *Ierem.* 25. v. 1.) capti-
vus adductus fuit in Babylonem, 2. *Paralip.* 36. v.
6. constitutusque sub tributo, 4. *Reg.* 24. v. 1. Po-
stea tamen rebellans, occisus fuit, non quidem
per Nabuchodonosorem; sed per Latrunculos
Chaldaeorum, aliosque memoratos, à v. 2.

3478

Eliachim è vivis sublato regnavit filius eius Ioachim
(non enim fuit immediatè genitus à Iosia; nam
duos fuisse Iechonias satis indicat, *Matth.* cap. 1.
v. 11. ¶ 17.) ætatis quidem annorum 18. *Reg.* 4.
cap. 24. v. 8. brevissimo tamen tempore Regno
potitus; cum enim regnasset tribus mensibus cum
10. diebus, à Chaldeis adducitur in Babylonem,
2. *Paralip.* 36. v. 9. confractis etiam vasis aureis,
quæ fecerat Salomon Rex Israel in Templo Domini,
4. *Reg.* 24. v. 13. quæ ad illa usque tempora in-
tegra permansere.

3478

Sedecias Iechoniæ Patruus, eius loco Rex con-
stitutus, regnat 10. annis completis, 4. *Reg.* 24. v.
17. ¶ 2. *Paralip.* 36. à v. 10. Anno eius 9. obcessa
Civitate Ierusalem ab exercitu Nabuchodonosoris
Regis Babylonis, *Ierem.* 39. à v. 1. ¶ 52. à v. 4.
anno Sedeciæ 11. (qui 18. Nabuchodonosoris,
Ierem. 52. v. 29.) lumine, ac libertate orbatus,
Chaldeam remittitur, 4. *Reg.* 25. à v. 6. ¶ *Ierem.*
39. à v. 7. Eodem anno mense 5. die 10. mensis,
celeberrimum Salomonis Templum per Nabuzar-
dam Principem exercitus Regis Babylonis succen-
sum fuit, pariterque & Ierusalem, muris eius de-
structis, 4. *Reg.* 25. à v. 8. ¶ *Ierem.* 52. v. 12. Po-

3488

test etiam absque inconvenienti sustineri, Nabuzardan Templum incendisse anno ad captivitatem Sedeciae sequuto, *Ierem.* 52. v. 12. collato cum v. 29.

Celebris 70. annorum captivitas, de qua *Ierem. cap.* 25. v. 1. *cap.* 29. & alibi, exordium summit ab anno 4. Ioachimi filij Iosiae, & terminatur anno 1. Monarchiae Cyri, *Ierem.* 29. v. 10. & 2. *Paralip.* 36. v. 23.

3541

Hinc à iactis Templi fundamentis usque ad solutam captivitatem Babylonicam fluxere anni 478. subindeque hoc contigit anno mundi 3541.

SEXTA MUNDI ÆTAS A PRINCIPIO
Hebdomadarum Danielis, usque ad
Christum natum.

Daniel Propheta Domini ex Tribu Iuda, & stirpe regia, *Dan.* 1. v. 3. sui Libri Scriptor, *cap.* 8. v. 26. & *Matth.* 24. v. 26. cum adhuc esset puer in captivitatem adductus anno 4. Ioachimi, *Ierem.* 25. v. 1. Unicus fuit Susannam liberans, *cap.* 13. & Draconem interficiens, *cap.* 14.

3541

Anno Regni Darij filij Auseri uno, pro salute Iudæorum enixè orans Daniel, Angelo Gabriele in corpore assumpto apparente, illumque de rebus futuris instruente, celebrem edidit prophetiam de 70. Hebdomadibus, annorum scilicet Solarium, vel Lunarium cum reductione ad solares; quorum exordium in anno 1. Monarchiae Cyri collocamus, *Dan.* 9. v. 15. collato cum *cap.* 36. v. 23. *Libri* 2. *Paralip.* & *Isaia* 44. v. 28. & *cap.* 45. v. 13.

Iudæi, facta per Cyrum potestate in Patriam

re-

redeundi , & Templum edificandi, fortuna varia sub Regno Persarum agitati fuerunt.

Memorabilis illa Iudæorum ab imminente clade , Amani *animo* , & *gente* Macedonis , *cap. 16. Esth. v. 10.* impietate parata , liberatio per Esther incredibilis pulchritudinis , & elegantie puellam, ad Monarchiæ Persarum tempora reducenda est: sub quo autem determinato Monarcha ex Sacra Scriptura certo deduci minime potest. Verosimilius tamen iudico sub Dario Hystaspyde contigisse , quem Assuerum sacer textus appellat , cui post iniustum repudium Reginae Vasthi , *cap. 1. v. 19. & 21.* licite nupsit Esther , à quo Regina illius vastissimi Imperij constituitur. *cap. 2. v. 17.* Iudaicos tamen ritus in tanta ciborum abundantia numquam violavit. *cap. 14. v. 17. & 18.*

Labentibus postea pluribus annis, Imperio Persarum subverso, novam Monarchiā fundavit Alexander Philippi Macedoniae Regis filius, in ipsa Macedonia natus: unde non fuit absolute primus Rex in Græcia, aut in Macedonia; bene tamen primus Monarcha , 1. *Machab. 1. v. 3.* Anno 12. Imperij, *ibidem v. 8.* in morbum cum incidisset (verosimilius ex veneno) morti proximus Regnum dividendum ordinavit. *ibidem v. 7.*

Ex Seleuco Nicanore , altero ex successoribus Alexandri ortum duxit Seleucus Philopator Antiochi magni filius Syriae Rex , cuius tempore Simon Templi Præpositus , non tamen Sacerdos , 2. *Machab. 3. v. 4.* coepit Rempublicam Iudæorum perturbare.

Anno 137. Regni Græcorum Antiochus Ephianes Regnum obtinuit ; cuius tempore plurimi ex Iudæis Legi , & Testamento renunciantes , *ibidem v. 12.* fecerunt Gymnasium in Ierosolymis,

v.

v. 15. ut docerent Leges , & instituta gentilica: *Et fecerunt sibi præputia* , v. 16. Quatenus pueros tunc nascentes non circumcidabant.

3849

Anno 145. Antiocho crudeliter Iudæos affligente , & Templo profanato die 25. mensis 9. surrexit Mathathias de genere Sacerdotali , 1. *Machab. 2. v. 1.* iusteque summum Sacerdotium , & populi ducatum assumpsit. Iudæi nolentes contra Antiochum pugnare in Sabbato , *cap. 2. v. 37.* nullius superstitionis macula fædati fuerunt. Synagoga Asidæorum , quæ Mathathiæ adhæsit , *ibidem v. 42.* erat militia quædam Iudæorum pro bello sacro instituta.

3850

Anno 146. Græcorum Mathathias , cuius Primogenitus fuit Iudas , *v. 66.* gloriosa interiit morte , licet non in prælio : sepultusque fuit in suburbij Modin , *cap. 2. v. 70.* Iudas Machabæus legitimè succedens Mathathiæ , pugnaturus contra hostes , *cap. 3. v. 48.* *Expandit Libros Legis , de quibus scrutabantur Gentes similitudinem Simulacrorum suorum* , non utique Idola depingentes , sed *ab* eis depromendo ritus sacrificandi , & adorandi Idola.

3852

Iudas Machabæus Anno 148. die 25. mensis noni , Templum purificavit , *cap. 4. v. 52.* postquam integro trienio profanatum mansit.

3853

Anno 149. Antiochus Ephifanes gravissimis doloribus correptus interiit , 1. *Machab. 6. v. 16.* cui successit in Regno eius filius Antiochus Eupator , *cap. 6. v. 17.*

3854

Anno 150. regnante Antiocho Eupatore , & bello contra Iudæos inito , Eleazar filius Mathathiæ , occidendo Elephantem , & exponens se vitæ periculo , 1. *Machab. 6. v. 46.* non peccavit.

3855

Demetrius Seleuci filius iustè expoliavit Antio-

tio-

tiochum Eupatorem Regno Syriae anno 151. 1. *Mach.* 7. à v. 1. Alcimus, qui ad Demetrium accessit Pontificatus obtinendi causa, *ibidem* v. 5. licet fuerit de genere sacerdotali, v. 14. Summo tamen Sacerdotio non fuit verè potitus. Oratio Sacerdotum, de qua fit mentio in hoc *cap.* v. 38. fuit sancta, & à Deo exaudita. Iudas laudabiliter egit contrahendo foedus cum Romanis, *cap.* 8. v. 17. Non temerè pugnavit in praelio, quo fuit occissus; cui Ionathas legitimè successit in Sacerdotio, & populi principatu.

Anno 160. Regnum Syriae tyrannicè occupavit Alexander Bales Antiochi Epiphanis filius, 1. *Machab.* 10. cui Ionathas à Demetrio recedens, licet adhæsit. *ibidem* v. 47. ab illo tamen non fuit constitutus summus Sacerdos.

Anno 170. Iudæi sub Simone Machabæo legitimo Duce, & Pontifice foelitiorem statum consequuti fuerunt, 1. *Machab.* 13. v. 41. ex tribus filiis, quos scriptura tribuit Simoni Machabæo, Ioannes Hircanus fuit Primogenitus. 1. *Machabæor.* *cap.* 13. v. 54.

Simon Machabæus absque levitatis, & imprudentiæ labe admittens hospitium Ptolomæi Generis sui, ipsius dolo interemptus fuit anno 177. *Machab.* 1. *cap.* 16. v. 14. & 17.

Anno 188. scripta fuit Epistola, quæ ponitur, *Lib.* 2. *Machab.* *cap.* 1. à v. 10. cui non subscripsit Iudas Machabæus, sed Iudas Essenus. Hæc Epistola distincta ab ea, quæ in eodem *cap.* à v. 1. exorditur, loquitur de Antiocho Epiphane: Festum quod in hac Epistola primo comendatur, v. 18. non fuit festum Scenopegiæ propriè dictæ; sed purificationis Templi per Iudam Machabæum: secundo verò comendatur festum ignis de Cælo missi

3864

3874

3881

3892

si super sacrificia tempore Nehemiæ; tunc autem non fuit arca reperta; unde neque in Sorobabelico, neque in Herodiano Templo aliquando extitit *cap. 2. v. 7. & 18.* Iason (de quo eadem Epistola *cap. 2. v. 24.* cuius scripta breviare tentavit author *lib. 2. Machab.*) non gentilis fuit, sed Iudæus: imò etsi fuisset gentilis, nihil causæ hæreticis esset, ut librum istum è canone sacro expungerent.

3980 Sed sicut, nocte suum cursum finiente, Solis præ-nuncia rutilans coruscat Aurora tenebrarum expul-siva; ita lege veteri tenebrosis figurarum velamini-bus obvoluta iam iam senescente, Solis iustitiæ San-cta Parens in utero Sanctissimæ Annæ tota pul-chra inventa est; ita gratuitis donis exornata, ut iam tunc in gratiæ intensione, gratiam omnibus puris creaturis elargitam superaret; nec inde eius gratia fuit consummata, erat enim simpliciter via-trix, augebaturque eius gratia, per opera bona, & susceptionem aliquorum ex sacramentis: inter quæ an sit enumeranda extrema-unctio? Iudex esto.

1880
2980 Post novem menses in lucem prodijt Unige-nita ex suis Parentibus Ioachimo & Anna. Tribus postea expletis annis, in Templum præsentata, ubi per undecim, ut creditur annos colloquijs assue-facta Angelicis vitam transegit sanctissimam, Virgo perfectissimè manens toto vitæ tempore, ex voto aliquando conditionato, tandem absoluto.

Anno vitæ Beatæ Virginis 15. ineunte, vero coniungitur matrimonio cum Iosepho viro Sanctis-simo ex propria Tribu, & familia, filio tamen na-turali Iacob, & legali Eli, *Matth. 1. & Luc. 30.* Conveniens namque fuit, Christum nasci de Vir-gine desponsata. Matrimonium Virginis cum Io-seph erat iam Incarnationis tempore quoad habi-tationem perfectum.

An-

Anno ante Christi nativitatem uno cum Zacharias Sacerdotio fungeretur in ordine vicis suæ. Luc. i. v. 8. loco summi Pontificis circa mensem septimum in ipsa solemni die Expiationis, conceptio Ioannis. ex Elisabeth de filiabus Aaronis iam sterili illi fuit enuntiata: verbis tamen Angeli non credens Zacharias v. 19. impotens mansit ad loquendum, & similiter ad audiendum usque ad diem, in quo fuit Ioannes circumcissus, à v. 59.

Adveniente iam temporis plenitudine, quo invisibilis Deus, visibilis decreverat fieri, congruenter missus fuit Gabriel ex Angelorum ordine supremus corporali specie ad B. V. quæ turbata fuit in sermone eius. Luc. i. v. 29. & etiam visione Angeli. Consensum deinde præbente B. V. per illa verba: *Ecce Ancilla Domini*, ibidem v. 38. concepit Christum Dominum verum eius filium, conceptione simpliciter miraculosa: ad quam B. V. Maria concursus non præbuit activum; unde ratio Matri-Paternitatis ab illa omnino releganda est.

Transactis postea aliquot diebus, abiit in Montana, ibidem v. 39. non quidem in ipsam Civitatem Ierusalem, sed in aliquam in montanis Iudææ sitam, quam probabilius existimo fuisse Urbem Hebron; cum Sponso suo Ioseph; quem, toto vitæ decursu, virginitatem coluisse sine dubio tenendum est. Ingressa deinde Beata Virgine in domum Zachariæ cum salutasset Elisabeth, à v. 40. sanctificatus fuit Ioannes in utero, v. 41. usumque rationis pro tunc habuit, v. 41. Istum vero continuo permansisse in Ioanne, nullum argumentum efficaciter convincit. Mansit B. V. per tres menses in domo Zachariæ, v. 56. cumque partui Elisabeth interfuisset in domum suam reversa fuit.

Inventa deinde in utero habens de Spiritu Sancto.

cto. Matth. 1. v. 19. Ioseph Vir eius cum esset iustus, & nollet eam traducere, (id est diffamare) voluit occulte dimittere eam; non quia cognovisset concepisse de Spiritu Sancto, sed quia modum conceptionis non comprehendit.

*ULTIMA MUNDI ÆTAS A 1. US-
que ad 2. Christi Domini ad-
ventum.*

3994

A Nno ergo ab Orbe Condito 3994. A Diluvio 2338. A Nativitate Abrahamæ 1916. Ab exitu populi de Ægypto 1411. A Templi fabrica 931. A principio Hebdomadarum Danielis 453. Et à Conceptione in utero B. V. novem mensibus elapsis; IESUS CHRISTUS Æterni Patris Filius, volens suo pijsimo adventu, homines à tyrannica Dæmonis servitute liberare, nascitur de MARIA VIRGINE, sine dolore Matris, *Luc. 2. v. 7.* in spelunca quadam sita in suburbij Bethlehem, ibique tamquam Sol in habitaculo suo radios Divine claritatis sparsit.

Octavo à Nativitate die in ipso nativitatis loco puer Iesus convenienter circumciscus fuit. *Luc. 2. v. 21.* Licet ad hoc non fuerit obligatus. Circumcisionem factam fuisse cultro ferreo verosimilius iudico.

Die 13. à nativitate, in ipso loco nativitatis Iesus à Magis adoratur; qui non malefici, sed veri Sapientes, & Reges fuere, numero ternario comprehensi; ex Arabia foelici venerunt, *Matth. 2. à v. 1.* Stella, quæ in ipso Oriente à Magis visa fuit, eosque Bethlehem usque comitata, non fuit de numero coelestium Stellarum, sed ex materia aerea, vel

vel

vel alia simili in aëre producta , quæ secundum Dei voluntatem movebatur , *v. 2. & sequentibus.*

Quadragesimo à nativitate die puer Iesus sistitur Domino , & generali , & speciali ratione secundum Leges , *Levitic. 12. à v. 8. & Exod. 13. v. 2.* licet ab illis omnino immunis esset. Similiter B. V. Purificationis Legi , *Levitic. 12.* subdi- voluit. Simeon in cuius ulnis Christus exceptus fuit , *Luc. 2. v. 28.* Sacerdos fuit legis scriptæ.

Peractis in Templo omnibus à Lege præscriptis , reversi sunt in Civitatem Nazareth , *Luc. 2. v. 39.* ibique admonito in somnis Iosepho in Ægyptum cum puero , & matre eius eadem nocte sesevit , *Matth. 2. à v. 13.* persecutionis vitandi causa.

Herodes paulo post , *videns quoniam illusus esset à Magis.* *Matth. 2. à v. 16.* Neci tradidit omnes infantes bimulos & infra , quo tempore adimpleta fuit prophetia *Hieremiæ 31. Vox in Rama, &c.* Non quidem in sensu acomodaticio , sed in mistico , & literali.

Paucis deinde elapsis annis , admonitus Ioseph ex Ægypto redijt in Nazareth à *v. 21.* vt sic Nazareus vocaretur , *v. 23.* non legalis , sed habitatione. In hoc redditu ex Ægypto ad literam etiam adimpleta fuit prophetia , *Osee cap. 11. v. 1. Ex Ægypto vocavi filium meum.*

Anno duodesimo à nativitate mansit puer Iesus in Ierusalem , *Luc. 2. v. 43.* ibique ut verosimilius est , mendicans , tertio die in templo repertus fuit , *v. 46.*

Anno 30. ineunte , *Luc. 3. v. 23.* Christus Dominus à Ioanne convenienter baptizatus fuit die 6. Ianuarij ; non quidem Baptismate à se ipso instituto , sed Baptismo quem Ioannes Deo inspirante

conferebat, *Ioann.* 1. v. 33. cumque coelum fuisset apertum, *Luc.* 3. v. 21. Non reformatione coeli, vel elementorum, sed secundum imaginariam, vel intellectualem visionem, descendit Spiritus S. corporali specie sicut Columba, v. 2. quæ verum fuit animal.

Iesu in Iordane baptizato, *ductus est in desertum*, *Matth.* 4. v. 1. à *Spiritu Sancto*, ibique *cum ieiunasset 40. diebus*, v. 2. vere esuriit, & post illos fuit tentatus, triplici tentatione, verosimilius est ultimam fuisse in monte, v. 8. in quem Christus corporaliter assumptus fuit à diabolo, ostendente illi regna mundi, id est partes terræ in quibus unumquodque regnum, vel civitas posita est.

4025 Anno 31. ineunte eodem die quo baptizatus fuerat invitatur Iesus ad nuptias, *Ioan.* 2. v. 1. Convertens vinum in aquam, coepit miracula manifestè patrare. v. 11.

A miraculo nuptiarum exordiens Christus suam prædicationem, quam principaliter ad Iudæos dirigere convenientissimum fuit, ad tres annos cum aliquot mensibus prolongavit. *Ioan.* 2. v. 13. *cap.* 5. v. 1. *cap.* 6. v. 4. & *cap.* 13. Christum D. inter homines conversare, nec solitariam vitam agere convenientissimum fuit; sicut voluntaria paupertate vitam in hoc mundo agere, & post ieiunium austeritatem non continuare.

Christus Dominus arctam viam hominibus proponens, futuræ gloriæ testibus convenienter ordinatis sua in transfiguratione aliqua delineamenta proposuit; & quidem in monte Thabor, ubi Elia in proprio corpore, & Moyse in assumpto intuentibus, resplenduit facies (Christi) sicut Sol, *Matth.* 17. v. 2. claritate quoad substantiam solum gloriosa, quæ proinde *dotis* nomen non fuit assequuta.

Con-

Contigit hæc Christi gloriosa transfiguratio noctu prope auroram, nec Moyſes & Elias illinc diſceſſerunt ante nubis apparitionem.

Anno 34. currente duobus ante mortem Chriſti diebus, à diſcipulorum ſceleftiſſimo Iuda venditus fuit Chriſtus, *Matth. 26. v. 15.* triginta argenti, id eſt ſiclis argenti. Chriſtus Dominus pri- die quam pateretur, Luna ſcilicet 14. menſis pri- mi Niſan ad ſecundam veſperam, Paſcha celebravit, *Marc. 14. v. 1. Matth. 26. v. 17. Luc. 22. v. 7.* quando preſente Iuda ineffabile Eucharistiæ Sa- cramentum inſtituit, illudque ſumpſit. Eodem die Iudæi Paſcha celebravere.

4028

Hymno dicto è Coenaculo cum Diſcipulis exiit Chriſtus, ad orandum perrexit; & dum factus in agonia prolixius oraret, *Luc. 22. v. 43.* verum ſanguinem ſudavit, abſque ſpeciali tamen mi- raculo. Angelus illi apparens, fuit Gabriel in corpore aſumpto, qui verè Chriſtum confor- tavit. Apparitio Angeli ante ſudorem ſanguineum contigit.

Finita Chriſti oratione, à militibus compre- henſus fuit, poſtquam Petrus ſervum Principis percufferat, *Luc. 22. v. 49.* percuffione ex ſe peccaminofa; à culpa tamen Petrum excusan- dum iudico. Adoleſcens, qui relicta ſindone pro- fugit, *Marc. 14. v. 52.* non fuit S. Ioannes Evan- gelista.

Ieſum in domum Principis Sacerdotum addu- ctum negat Petrus, *Marc. 14. v. 66.* trina tan- tum negatione, licet oppoſitum ut probabile ſu- ſtineri poſſit, graviter in hoc caſu peccavit Pe- trus, at infidelitatis labe non fuit aſperſus; ip- ſumque cum corporaliter aſpexiſſet Ieſus, *Luc. 22. v. 61.* peccatum per poenitentiam expiavit.

Iu-

Iudæis contra Christum clamantibus iussit eum Pilatus flagris cædi, *Ioann.* 19. v. 1. quod protinus executioni mandatum fuit; sicut spinea coronatio ante sententiam mortis.

Christus Iesus Crucem portavit usque ad locum in quo angariatus fuit Simon Cyrenæus, qui inde usque ad Calvariæ locum solus Crucem portavit, *Ioann.* 19. v. 17. & 19. *Luc.* 23. v. 26.

Imminente meridie Christus D. crucifixus fuit, *Ioann.* 19. v. 18. antequam Crux erigeretur. *A sexta hora tenebræ factæ sunt.* *Matth.* 27. v. 45. non solum in Ierusalem, & confinibus eius, sed in universo terrarum orbe: circa horam nonam Christo iterum propinato potu, *Ioann.* 19. v. 28 ad Patrem orans tradidit spiritum, v. 30. *Mat.* 27. v. 50. & monumentis apertis, *multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt*, v. 52. ad vitam mortalem; licet ad vitam immortalem surrexisse, etiam ut probabile iudicem.

Christus D. illuscescente aurora diei Dominicæ postquam eius corpus ad 36. fere horas in Sepulchro quievisset, vere resurrexit, *Luc.* 24. à v. 1. *Matth.* 28. à v. 1.

Quadragesimo die à resurrectione, *Actorum* 1. v. 3. Feria quinta, paulo post meridiem, v. 4. propria virtute Coelos ascendit, & vera nubes eum occultavit ab oculis Discipulorum, v. 9.

Non multis post Christi Ascensionem diebus, Mathias forte in Apostolatum eligitur, *Actorum* 1. v. 26. loco Iudæ, qui ante Christi mortem laqueo suspensus in ipso patibulo obiit. *Matth.* 27. v. 3. & *Actorum* 1. v. 18.

4028 Decima ab Ascensione die Apostolis in unum collectis descendit Spiritus S. eodem die, quo Iudæi fe-

festum Pentecostis celebrabant. *Act.* 2. v. 1. Virtute Spiritus S. mirabiliter roborati Apostoli, Ecclesiam novæ legis Sanguine Christi fundatam, Evangelio per orbem disseminato copiose propagarunt, cum honore sepulta Synagoga, redditis inde mortiferis præceptis legalibus, quæ ante Evangelij promulgationem mortua erant, at non mortifera: unde Paulus, *Act.* 16. v. 3. non solum simulatoriè, sed ex animo Timotheum circumcidit. Paulus post descensum Spiritus S. Ecclesiæ Christi agregatus, in raptu vidit Divinam Essentiam, 2. *Corinth.* 12. v. 4. totoque tempore vitæ suæ coelibatum coluit. Evangelium (quod post Christi Ascensionem litteris mandatum fuit eo ordine, quo in vulgata continetur) tempore destructionis Ierusalem sub Tito & Vespasiano, non erat omnino in toto Orbe promulgatum.

Ioannes Evangelista, post prædictionem futurorum in Ecclesia eventuum è vita discesit nec in novissimis temporibus expectandus erit. *Ioan.* 21. v. 23.

Ecclesia Christi in novissimis temporibus supra modum agitanda Anti-Christi immanissima Tyrannide, iam ab initio, & deinceps turbari, sed non convelli potuit, nec poterit per Neronem, Mathometem, Lutherum, & alios, qui licet Anti-Christi extiterint expressi typi; nullum tamen ex illis fuisse ipsum Anti-Christum indubie asserendum est.

Anti-Christum iam apparuisse improbable est, neque certo cognosci potest eius adventus. *Matt.* 24. v. 36. venturus tamen est prope finem sæculi, *Matth.* 24. v. 29. cum duo signa præceserint, scilicet prædicatio Evangelij per Universum Orbem, *Matth.* 24. v. 14. quæ de facto executioni man-

mandata non fuit. Et subversio Romani Imperij, quæ adventum Anti-Christi præcedere debet. *Daniel. 7. à v. 23. 2. ad Thesalon. 2. v. 3.* Subversio Romani Imperij non erit effectus adventus Anti-Christi, sed antecedenter in 10. Reges invenietur divisum. *Daniel. 7. à v. 23.*

Non multo post excidium Imperij Romani crudelitatis & improbitatis monstrum in Babylonia apparebit, Anti-Christus, scilicet, Christi adversarius de Tribu *Dan* oriundus, *Gen. 49. v. 17.* Anti-Christum futurum esse *Monarchiam* aliquam tyrannicam, dæmonem incarnatum, aut sine virili semine nasciturum, stultum est: futurus ergo est verus homo virili semine ex turpissimo concubitu conceptus, *2. Thesalon. 2. v. 3.* sed nasciturum ex matre Deo per vota solemnia sacrata, fabulosum est.

Anti-Christus in Chaldaica Babylonia educandus, etsi hominum nefandissimus Angeli Custodis præsidio destitutus non manebit; in omnibus scientijs versatissimus, superstitiosas artes impensius colet, virtute quarum, & diabolici consortij, opera mirabilia patrabit; vera tamen miracula minime edet. *2. Thesal. 2. v. 9.*

Anti-Christus per summam iniustitiam, virtutum simulatione, Iudæorum ope, & dæmonis auspicijs Regnum in Babylonia auspicaturus: inde prostratis tribus regibus, *Daniel. 7. v. 24.* scilicet Ægypti, Africae, & Ethiopiae, *Daniel. 11. v. 42.* reliquisque suæ ditioni subiectis, totius Orbis Monarcha evadet; eius Regia Ierusalem, ubi tanquam verus Messias à Iudæis recipietur, *Ioann. 5. v. 43.* destructis deinde omnibus Idolis, & eorum cultu; *Daniel. 11. v. 36.* præcipue contra Ecclesiam Catholicam, eiusque filios venenum effundet insolitatis,

tis, & inauditis tormentorum generibus, *Daniel.* 7. v. 21. *cap.* 12. v. 1. Tunc mulier, *Apocalyp.* 12. v. 6. id est Ecclesia fugiet in solitudinem, ubi pascetur spiritualiter verbo Dei, & Sacramentorum præcipue Eucharistiæ pabulo: nec deficient validi Christi milites contra Anti-Christum pugnaturi.

Inter quos caput extollent Enoch, *Ecclesiast.* 44. v. 16. & Elias, *Malachiae* 4. v. 5. qui viventes servantur ad illud usque tempus. Moysen, Ieremiam, aut Ioannem venturos esse in fine mundi contra Anti-Christum inficior.

Expleto tempore prædicationis, *Apocalyp.* 11. v. 7. *Bestia* id est Anti-Christus, *faciet* adversus eos bellum, & *vincet illos* non animo, sed corpore, illos scilicet, exquisitis tormentis occidendo, & eorum corporibus in platea Civitatis Ierusalem proiectis, v. 8. quarta die redivivi facti coelum ascendent. v. 12.

Expletis tribus annis cum dimidio suæ persecutionis, *Daniel.* 12. v. 7. & *Apocalyp.* 13. v. 5. occidendus est Anti-Christus per veram separationem animæ à corpore, 2. *Thesalon.* 2. v. 8. Post mortem Anti-Christi Iudæi convertentur ad Christum, *Ezechiel.* 39. v. 25. *Osee* 3. v. 5. at Ceremonialia & Legalia præcepta non instaurabuntur.

Tempus certum ac determinatum à sublato Anti-Christo ad finem Mundi inassignabile est; non fore tamen prolixum certum est: Cæterum ante diem iudicii Christum cum iustis in terris corporaliter & deliciose regnatum defendi non potest.

Mundo ad interitum iam vergente, *Sol obscurabitur*, *Matth.* 24. v. 29. per subtractionem di-

vini concursus ; & *Stellæ cadent de Cælo* , id est ignitæ exalationes Stellis similes immitentur in terram. Terra per ignem sensibilem quantitate, & voracitate maximum purgabitur , 2. *Petri ultim.* v. 10. Talis ignis non descendet ex propria Sphæra , sed ex congressu omnium causarum superiorum & inferiorum, quæ ex natura sua habent virtutem igniendi, generabitur. In hac conflagratione tam improbi quam iusti superstites per veram mortem interibunt.

Suscitatis deinde cunctis gentibus, & quidem eisdem numero, Divina virtute, Angelico ministerio non omnino exclusso, & in Valle Iosaphath literaliter intellecta collectis, *Zachariæ* 14. v. 4. *Ioel.* 3. v. 2. & 11. à Christo corporaliter descendente cum vexillo Crucis, *Matth.* 24. v. 30. iudicabuntur, diversimode tamen: nam licet omnes universaliter homines iudicio *retributionis* subiiciendi sint; iudicium vero *discussionis*, non omnes comprehendet; ab hoc enim iudicio exempti erunt infideles, & fideles illi de quorum sanctitate dubitari non licet, quemadmodum infantes baptizati, qui ante usum rationis in Cælum evolarunt; reliqui vero homines utroque iudicio *discussionis*, & *retributionis* à Christo Domino supremo hominum Iudice meritò iudicabuntur; & apertis libris *Apocalyp.* 20. v. 12. id est, conscientijs iudicandorum, unusquisque alterius opera, sive bona, sive mala, & etiam peccata, quæ per poenitentiam expiata fuerunt, cognoscet. 1. *Chorit.* 4. v. 5.

Finali tandem sententia sensibilibiter prolata, *Matt.* 25. v. 34. & 41. reprobi in infernum detrudentur, ubi miris, sed veris modis sine fine cruciabuntur igne revera corporeo, tanquam ab instru-
men-

mento Divinae Iustitiæ , non corpora solum , sed spiritus etiam crutiente , *ibidem* v. 41. nec solius ignis poenam patientur damnati ; alia namque corpora *pars* erunt *calicis eorum*. *Psalms*. 10. v. 7. at non ideò veros , atque corporales vermes in illo tenebróso carcere exituros censeo ; licet opositum probabilitate non careat.

Electi in Empyreum delati , illius regni , in quo *mansiones multæ sunt*. Ioann. 14. v. 2. quarum proximum , & remotum principium cum D. Thoma assignabo , possessione letantes , æternum cum Deo innibunt suave connubium , triplici *Docte* eorum spiritu perfusso ; quadruplici vero illorum corpus quodammodo spiritualizante , 1. *Corinth.* 15. v. 44. & dum exaltationes Dei in faucibus eorum suavissime resonabunt ; spiritualis Anima termino sui desiderij faciata Deo per totam æternitatem fruetur.

*Vt. Doct. Benedictus Pichon, Canonic.
Univerfit. Val. Rect.*

